

[Gustav Pedersen.]

Side i Virkeligheden har været diskuteret, om vi skulde have Vareforsyningsloven eller ej.

Jeg har en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen, som sagde, at Socialdemokratiet havde bebrejdet den forrige Regering, at den ikke var kraftig nok og ikke havde grebet tilstrækkeligt ind. Det, vi har bebrejdet den forrige Regering, er, at den ikke greb ind i Tide, og at man derfor senere blev nødt til at gribe saa meget stærkere ind. Det er noget helt andet. Vi har ikke ønsket Indgreb, der gik ud over det naturlige, men vi har ønsket dem saa tidligt, at de kunde virke paa den Maade som det først og fremmest var Meningen med Loven.

Saa har jeg blot endnu en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen. Det lyder jo lidt ejendommeligt, at det ærede Medlem, der har gennemført flere Indgreb end nogen tidligere Handelsminister, i alt Fald pr. Dag, mener, at blot det er *ham*, der gennemfører dem, saa generer de ikke Erhvervslivet, men hvis enhver anden Handelsminister gennemfører dem, er de dødeligt ødelæggende for Erhvervslivet. Vi er ikke vant til klædelig Beskedenhed fra det ærede Medlems Side, men jeg tror dog nok, jeg tør sige, at dette her er Rekord.

Axel Kristensen: Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen gav mig Æren for at have lavet flere Statsindgreb end nogen anden pr. Dag. Jeg ved ikke, hvor det ærede Medlem har den Statistik fra, men jeg tvivler nu paa, at det er rigtigt. Det har imidlertid ikke nogen som helst reel Betydning. Sandheden er den, at jeg begyndte min Ministergerning i en meget kritisk Situation, da en streng Vinter havde ødelagt vore Høstmuligheder og vi samtidig havde faaet betydelig større Udgifter, fordi vi ikke kunde købe Kul dér, hvor vi plejede. Vi stod simpelt hen i en Krisesituation, og det var derfor nødvendigt meget hurtigt at foretage en hel Del Begrænsninger i det danske Forbrug. Hvad det i og for sig har med denne Sag at gøre, fatter jeg ikke — men det kan jo være, det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen forstaaer det.

Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen og de øvrige Talere bruger saa mange kønne, ganske almindelige Ord, som dækker over det, det drejer sig om. Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen siger: man vil ikke foretage Indgreb ud over det, der er naturligt. Nej, selvfølgelig ikke. Men de

Indgreb, der er naturlige for det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen, er ikke naturlige for mig. Det, det drejer sig om, er ganske enkelt, om der her i Folketinget er Flertal for at foretage Indgreb, som Socialdemokrater synes er naturlige, eller om der ikke er det.

Og der er meget stor Forskel paa, hvad man finder naturligt. Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen sagde noget om, at de Indgreb, jeg havde foretaget, havde ikke været særlig liberalistiske. Det kommer i meget høj Grad an paa, hvad man forstaaer ved liberalistisk. Jeg skal aldrig nogen Sinde finde paa at benægte, at en Masse af det, der sker under de forhaandenværende Forhold, ikke i særlig Grad er liberalistisk — det kunde ikke falde mig ind. Men jeg vil nu alligevel vove at paastaa, at hvis man har den Opfattelse, at Liberalisme betyder, at man kun skal lade det hele staa, som det staaer, give Frihed paa alle Felter, saa tager man fejl. Liberalisme er noget helt andet end dette.

Det var f. Eks. en liberal Ordning, da man lavede den Benzinordning, vi nu har. (Munterhed). Ja, det er en liberal Ordning, idet man nemlig gennem den stiller Borgerne lige, medens den tidligere Rationering paa ingen Maade gjorde dette under Hensyn til de forskellige Vilkaar, Befolkningen havde. Det, at Staten træffer hver enkelt Afgørelse, har ikke noget med Liberalisme at gøre, men at Staten giver generelle Regler, som alle Statsborgere maa bøje sig for, er aldeles ikke i Strid med Liberalismen. Derfor kan Statsindgreb meget vel foretages uden at være uliberalistiske.

Men man kommer stadig bort fra det, hvorom det hele drejer sig. Det, jeg vil vove at paastaa, er, at en Handelsminister eller en Boligminister ikke vil være i Stand til at administrere denne Lov ud fra de Forudsætninger, som Flertallet i dette Ting har.

Man skal nu begrænse Boligbyggeriet — det er jo i Virkeligheden det, man skal —, idet man skal have mest muligt færdigt. Den hidtidige Praksis har jo været den, at man i det store og hele gav Tilladelse til ethvert Boligbyggeri, der blev ansøgt om, og altsaa i en vis Forstand ikke traf Afgørelse om, hvem der skulde bygge; det vil altsaa sige, at man under Boligadministrationen ikke bestemte, om det skulde være et socialt Boligselskab eller en privat Bygherre, der skulde bygge, idet man, som sagt, gav Tilladelse til alle de Ansøgninger om Boligbyggeri, der indkom. Dette var en Svaghed, idet der derved er blevet paa-begyndt for mange Boliger, saa at Bygge-